

Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker - Vanløse (Boligforhold og levevilkår)

Kildemateriale: Erindring nr. 1272 - Astrid Dewulff, 1969

Uddrag af Astrid Dewulffs pensionisterindring fra 1969. Her fortæller hun bl.a. om sin barndom og opvækst i det landlige Vanløse, hvor pengene var små, men børneflokkene stor.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-20205>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Jeg er født 1898 på Fredriksberg. Begge mine forældre var fra landet, mor var født i Stenstrup ved Højby pr Nykøbing Sjælland og far i Broby ved Sorø.

De traf hinanden i København, far var da husar og mor ung pige i huset eller tjeneste-pige, som det hed dengang. Far tog efter udtjent værnepligt plads som kusk, da han jo var fra landet og forstod sig på heste. Ofte kørte han for brudepar, og dette bevirkede- påstod han- at mor blev med barn, og der blev hastebryllup. Og stakkels mor, som var 28 år en dygtig og ærbar pige, skulle de første II år- elleve- føde ni-9 børn. At denne lille spinkle kvinde- hun vejede 86 pund da hun blev gift- kunne holde til det. Alle fødsler foregik hjemme, der var vist en eller anden nabo, der hjalp lidt til, der var jo ingen penge, far havde løst arbejdet

(5)

Vi flyttede til Vanløse udenfor København. Dengang var Vanløse som en dejlig landsby, der var mange bøndergårde, der var Katrinedalsgården, hvor nu den store Katrinedalsskole ligger, og mange andre. Store gartnerier var der også mange af og en del mindre villaer, dette var i 1904.

Huset var et firkantet rummeligt 2 etagers hus, med kælder under hele huset, og et stort stykke jord hørte til det. Huset blev opkaldt efter min mormor og kom til at hedde, Villa Kirstines Minde, som det forøvrigt hed mange år efter at vi ved tvangsaktion, atter måtte ind/ til den beplumrede by.

Det var en streng overgang for mor at komme med en børneflokk fra en lun andensal, til et utæt hus på landet. Det var en bidende kold martsdag vi drøg fra byen til landet. Der skulle fyres godt i de utætte kakelovne og gulvet i huset var ikke tæt, så det pib med kold luft op fra den kolde kælder, så de mindste som krøb rundt blev idelig forkølet. Der måtte tættes og nye kakelovne opsættes.

Men da sommeren kom, blev vi alle glade for at være på landet, og kunne ikke tænke at komme tilbage til byen.

(6)

Mor havde vældigt system i hele sin husførelse. Når vi kom fra skole måtte vi alle skifte tøj fra A til Z, der blev bundet et bælte om vor^{es} skoletøj med vort navn på, så det lå parat til næste morgen, så først fik vi lov at rode i vore små haver. En ged blev anskaffet og mor havde således billig mælk til alle os børn. Matte - fik et lille ^{kid} hvert år og vi børn var lykkelige over dette lille kære dyr, og grad hjerteskerende, når det blev solgt, men fik den fattige trøst, at der snart kom et lille kid igen.

Far havde kaniner, mange- engang tror jeg han havde omkring ca. 100. Han fik mange præmier, sølvtøj o.l. Kaninsteg fik vi ofte, og skindene blev spændt ud på et stk træ i kælderen, for senere at blive sendt til gævning.

Mor var fantastisk til at sy kraver, kyser og muffer til os af disse skind, og vi så yderst velklædte ud med dette udstyr, ingen kunne se den fattigdom der virkelig var til huse, men mor havde også æren for det hele. Thi far havde kun 34 kr om ugen som gasværksarbejder, han arbejdede hårdt for disse penge. Jeg husker engang, at far havde glemt sin madpakke og jeg blev sendt til gasværket, som lå på Lampevej (nu Finsensvej), jeg så ham arbejde i retofterne, med lange jernstænger og nøgen overkrop, jog han disse ind i glødende ovne, kullene faldt ned i roterende vandbeholdere og der opstod en frygtelig gas og dampe- sener har jeg fundet ud af, at dette arbejde må ha krævet søn mand, tilmed arbejderfar på skift, nat og dag

(7)

Der var flere af vore skolekammerater der gik til folkedans i jernbanekafeen i Vanløse, forøvrigt den eneste sal af den art i Vanløse i året 1907. Jeg var da 9de mine to ældste søstre 11 og 12 år. En dag tog vi mod til os, og spurgte far om vi måtte gå til dans, og svaret blev uden tøven: " For mig gerne, men I må selv betale undervisningen." Pengene var jo meget små, far havde som omtalt 34 kr om ugen, og vi var ni der skulle leve af denne lille indtægt.

(9)

Jeg elskede at gå til dans, og hele ugen glædede jeg mig til denne dansetime. Mor lavede os vældig fine med små midler, vi havde hver tre stivede hvide skørter - det vil sige 9- ni- skørter til os tre piger, ligesom vi jo havde hvide benklæder med feston- bindebukser. Aftenen før fik vi sukkervand i håret, så det rigtigt kunne bruse om hovedet, når vi dansede; til hverdag havde vi alle fire stramme fletninger.

En episode fra denne tid husker jeg særlig. Vi havde en meget streng tysk lærer i dans, han talte- ein-zwei- ein- zwei- når vi gik march rundt i salen. Vi havde en lille pause og i denne kunne man få sodavand, som stod fremme på et bord. En af de større drenge havde en dag tisset i en af flaskerne. Dette kom læren for øre, og han gav den omtalte dreng en sådan omgang, at hans næse blødte voldsomt. Resten af timen måtte han stå bag den store kakelovn der var i salen, men han var dog ikke mere forknytt, end at der kom højlydte hanegal fra kakelovnskrogen. Læren gav ham en seddel med hjem til forældrene, at han ikke ønskede at se deres søn til undervisningen mere, se det var den gang-----.